

Den Sabbatianska Qabalah och dess relation till Golden Dawn

föredrag av
Tomas Stacewicz

Den Sabbatianska Qabalah och dess relation till Golden Dawn

Denna föreläsning utgör en transkription av ett föredrag som hölls den 28:e mars 2009 i samband med den i Paris hållna Konvokationen av Adepternas Kollegium, arrangerat av Ahatôôr Modertempel Nr. 7 av Rosenkors-Orden, Alpha et Omega. Själva föredraget hölls i samband med Ahatôôr Templets Vårdagjämningsceremoni inför medlemmar av samtliga Grader av Gryende Morgonrodnaden i Det Yttre och Den Inre Orden. Transkriptionen av texten har dock genomgått en smärre korrektur av språklig karaktär.

Innan jag påbörjar denna föreläsning angående de Sabbatianska rötterna till Golden Dawn skulle jag på denna vårdagjämning vilja passa på att framföra varma och broderliga hälsningar till alla skandinaviska medlemmar i Hermetiska Orden av den Gryende Morgonrodnaden.

Denna vårdagjämning 2009 firar även 10-årsjubileum för 1999 års allmänna reformation, vilket följer cykeln på 111 år i den Rosenkorsiska kalendern. Om vi backar tillbaka denna cykel till historisk tid kommer vi att år 1888 finna grundandet av *Hermetic Order of the Golden Dawn* i England, av de stora reformatorerna William Wynn Westcott och Samuel Liddell MacGregor Mathers. Om vi följer dessa rötter ännu längre tillbaka i tiden kommer vi att finna grundandet av *Gold- und Rosenkreutz Orden* år 1777, från vilket *De Asiatiske Bröderne* utvecklades som en förvaltare av Hermetiska och Qabalistiska läror.

Jag kommer att återvända till ämnet om *De Asiatiske Bröderne* snart, men först vill jag passa på att börja med 1666 års allmänna reformation, vilket såg ett intressant fenomen vilket direkt förbinder oss med ämnet, nämligen uppkomsten och den heliga apostasin hos den Qabalistiske messias Sabbatai Zevi.

Bild 1 – Sabbatai Zevi

Den senaste forskningen har funnit att ursprunget till Golden Dawns Qabalistiska tradition har starka Sabbatianska förbindelser, vilket troligtvis härstammar från *De Asiatiske Bröderne*, vilket i sin tur emottog sin Qabalistiska överföring från den särskilda version som hör till Jacob Franks Sabbatianska Qabalah, centrerat i Polen. Man kan lätt se en utveckling eller härkomst här från Isaac Luria, genom Sabbatai Zevi (och hans profet Nathan av Gaza) till Jacob Frank. Denna ”härkomst”, eller snarare ”esoteriska överföring”, fortsätter till våra dagar genom Golden Dawn!

Vilka var då *De Asiatiske Bröderne* eller *Fratres Lucis* som de också kallades? Nå, de var i grund och botten en utbrytargrupp ur *Gold- und Rosenkreutz* vilket, som hos den tidigare organisationen, blandade Hermetiska och Qabalistiska föreställningar till en sammansatt Rosenkorsisk filosofi. Men såsom *Gold- und Rosenkreutz* verkade lägga en större betoning på Hermeticism och Alkemi, så lade *De Asiatiske Bröderne* å andra sidan en större betoning på Qabalah och Magi. En annan stor skillnad mellan dessa båda organisationer var att *Gold- und Rosenkreutz*, i linje med det allmänna tyska Frimureriet, begränsades till kristna. *De Asiatiske Bröderne* å andra sidan tillät både kristna och judar bland sina medlemmar. Bland dessa judiska medlemmar figurerade, såsom efterföljare till den Sabbatianska Qabalistiske Jacob Frank, sådana herrar som Ephraim Hirschfeld och Thomas von Schönfeld (vars verkliga namn var Moses Dobrucshka). Det skall också noteras att Moses Dobrucshka var Jacob Franks kusin.

Så, å ena handen har vi en tydlig association mellan den Sabbatianska-Frankistiska Qabalah och *L'Aurore Naissante*, genom *De Asiatiske Bröderne*, och å den andra en länk mellan *L'Aurore Naissante* och Golden Dawn genom de mystiska Siffermanuskripten. Jag tror den mest plausibla förmedlaren mellan Frankfurt-am-Main 1807 och London 1888 vara ingen annan än Kenneth R.H. MacKenzie, vilket emottog sin Rosenkorsiska esoteriska överföring år 1850 genom Greve Apponyis hand. Det är mer eller mindre ett etablerat faktum att Siffermanuskriptet skrevs i MacKenzies egna handstil.

Bild 4 – Kenneth MacKenzie

Vår Orden har bevis i sina arkiv vilket visar att många föreställningar och tillämpningar i Golden Dawn har en slående Sabbatiansk likhet, ärvt från den tyska Rosenkorsiska rörelsen från 1700-talet, som exempelvis utformningen på vissa stavar i Golden Dawn-traditionen, vilket enligt Jean-Pascal Ruggiu, inspirerades av ett *Gold- und Rosenkreutz* dokument vilket, intressant nog – och jag citerar – ”innehåller starka Polska Qabalistiska influenser, och speciellt de som härstammar från Sabbatai Zevis skola”.

När vi nu har etablerat det faktum att där faktiskt har existerat en esoterisk överföring mellan den Sabbatianska Qabalah och Golden Dawn, så kan vi fråga oss i vilka former denna skolbildning har överlevt fram tills våra dagar genom Golden Dawn? Först och främst skulle jag säga att detta förevisas genom den icke-dogmatiska hållningen gentemot andlighet, eftersom den Sabbatianska Qabalan är mycket antinomisk till sin natur och våldsamt motsätter sig religionen, speciellt bland Jacob Franks läror som ansåg organiserad religion utgöra den del av Skalen (eller Qlippoth) vilket fängslade Gud.

Det var den fromme judiske Qabalistens uppgift, enligt Frank, att konvertera till kristendomen (vilket han refererade till såsom Esau; eller De Edomitiska Konungarna) och

därigenom befria gnistorna från sitt fängelse. Denna apostasiska handling (i den judiska befolkningens ögon) var faktiskt inspirerat av Sabbatai Zevis "Heliga Apostasi", vilket konverterade till Islam under svärdsdikt år 1666, framtvungad av den Turkiska sultanen Mehmed IV, jämförande detta med nedstigningen till Samaels (Satans) käftar.

Senare skapade Sabbatai Zevi en anhängarskara bland turkarna vilket kallades "Donmeh" (vilket betyder "omvänd" på turkiska). Faktum är att Jacob Frank blev invigd i den Sabbatianska Qabalan av det turkiska Donmeh, innan han senare påbörjade sin mission i Polen. Så, vad vi kan se här i Sabbatianismen är en vilja till att förena alla abrahamitiska religioner till ett samstämmigt helt. Faktum är att den senare Frankistiska rörelsen försökte att skapa en ny form av universell messiansk religion och ansåg kristendomen vara ett mellanled mot detta, med Jacob Frank själv som näste avatar eller reinkarnation av Messias Sabbatai Zevi.

Bild 5 – Jacob Frank

Dessa universalistiska tendenser kunde senare observeras bland *De Asiatiske Bröderne* som "döpte" sina judiska medlemmar med kristna namn och gav sina kristna bröder hebreiskt-klingande namn. Denna perenniella tendens inom den Sabbatianska-Frankistiska Qabalan har överlevt i Golden Dawn, vilket förenar många olika västerländska religioner och panteoner i ett sammansatt helt. Vidare firade *De Asiatiske Bröderne* både kristna och judiska högtider och uppmanade därför sina judiska efterföljare att bryta mot den hebreiska lagen, när de exempelvis åt fläsk med mjölk. Detta var en tydligt antinomisk syssla som säkerligen överfördes från Jacob Franks läror genom personer som Moses Dobruschka.

Uppenbarligen blandar Den Frankistiska Qabalan sig mycket väl med den Hermetiska Rosenkorsiska traditionen tack vare sina starka band till kristendomen. Faktum är att Jacob Frank och hans efterföljare tillbad den Heliga Modern – Jungfru Maria – Czestochwas Jungfru eller Polens Svarta Madonna, vilket Frankisterna associerade med *Shekhinah*. Svarta Madonnans kult är en form av tillbedjan av Det Gudomligt Feminina, och vi vet att Jacob Frank var en from tillbedjare av Det Gudomligt Feminina, vilket blir extra tydligt när man hör en av hans uttalanden: "I en dröm i Czestochowa såg jag Gudinnan komma till mig uppenbarad som en vacker jungfru."

Bild 6 – Częstochowas Svarta Madonna

Allt detta bildar en mycket intressant förbindelse med diagrammet *Edens Lustgård Före Syndafallet*, taget ur Practicusgraden, och den änglalika kvinnliga gestalten som kröner detta diagram (se Bild 7). Denna bild uttrycker det gudomligt feminina – inom Qabalah kallat *Aima Elohim*, vilket fritt tolkat kan översättas till “Guds Moder”. Hon utgör en direkt referens till Apokalypsens Kvinna från 12:e Kapitlet i Johannes Uppenbarelse.

Bild 7– Aima Elohim som ett avbild av Apokalypsens Kvinna och en representation för Jungfru Maria

Frankisterna, vilka konsekvent genomförde sin antinomiska mission, ägnade sig även åt sexuella tillämpningar. Detta kan naturligtvis förstås i ljuset av Den Svarta Jungfruns Kult, och den Sabbatianska läran om Sexuell Polaritet, till vilket jag skall återkomma om ett ögonblick. Eftersom de inte undvek sexualiteten utan tvärtom öppet uppmuntrade till den, hängav de sig även åt andra liknande synder, inte såsom ”syndare” utan så att säga såsom ”helgon”, för att frigöra synden (Gudsgnistan från det Qlippotiska Skalet) genom tillfredsställelse – eller kanske ”integration” som vissa av oss skulle föredra att kalla det idag.

Men vi måste komma ihåg att den Sabbatianska Qabalan är troget Isaac Lurias läror vari materien befinner sig i ett fallet tillstånd, blandat som det är med Qlippoth – skärvorna från den första misslyckade skapelsen – vilket ger materian dess egenskaper som är kända för oss idag. Målet är återställelse, eller *Tikkun ha-Olam*, vilket innebär att materian underkastas en alkemistisk process av separation av det grova (Qlippoth) från det fina och skapelsen av ett nytt Eden och en Ny Adam eller Kristus. Luriansk, såväl som Sabbatiansk och Frankistisk Qabalah är samstämmig i sitt budskap att gudsgnistan som finns fången i skärvorna (Qlippoth) måste frigöras – frälsas – för att denna återställelse skall kunna bli ett faktum.

Men den sant unika utvecklingen och klart antinomiska aspekten av den Sabbatianska Qabalah är föreställningen om en ”gudomlig ambivalens”, t.o.m. på Ain-Sofs nivå. *Ain-Sof* består, enligt Nathan of Gaza, av två slags ljus, det ”tankefulla” och det ”tanklösa”. Den förra är för skapelsen, den senare försöker att hindra den och bevara det ursprungliga stadiet av lycksalig ”ingentinghet”. Detta sistnämnda ”ljus” är ”tanklöst” eftersom det saknar föreställningen om en skapelse. Själva *tzimtzum* (eller återdragande) – som ur kaos skapade kosmos – ägde rum inuti det ”tankefulla ljuset”, vilket genom sin skapande intention emanerade sitt ljus till den första monaden Kether. Men i samband med detta drogs även det ”tanklösa ljuset” med in i skapelseprocessen, som genom sin begränsande natur försökte förhindra den. Detta skapade en dialektik mellan en positivt skapande kraft och en positivt fientlig och destruktiv kraft. Dessa två motstridiga gudomliga avsikter hos Makrokosmen, vilket även är reflekterade i Mikrokosmen, manifesterar Qabalans två Pelare, vilket inom Golden Dawn målas svarta och vita för att förstärka deras polaritet och association med de två sorternas ljus (se Bild 8).

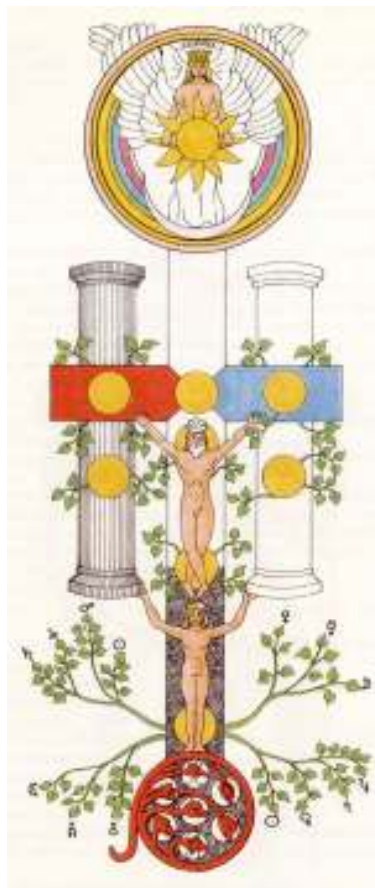

Bild 8 – De tanklösa och tankefulla ljusen symboliserade av de två pelarna på Livets Träd såsom förevisat på Diagrammet Edens Lustgård före Syndafallet

Nathan av Gaza skapade även föreställningen om den infernaliska avgrunden fylld med ormar, vilket är satt att förstöra skapelsen, och som i Zohariska termer kallas *Sitra Ahra* (eller ”Den Andra Sidan”), skalens eller Qlippoths värld, vilket befinner sig under De Gudomliga på Livets Träd, inom vilket det tanklösa ljuset har sin boning. Detta är en klar hänvisning till den Röda Drakens symbolik inom Golden Dawn, vilket kan ses i diagrammen Edens Lustgård före och efter Syndafallet från Practicus- respektive Filosofusgraderna (se Bild 9).

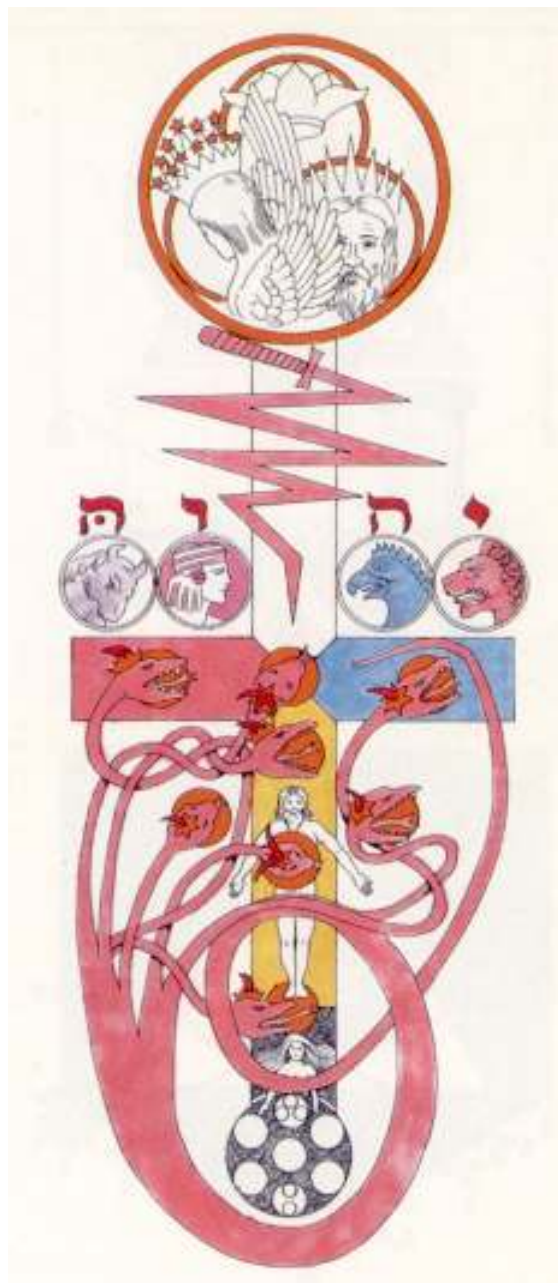

Bild 9 – Infernala Avgrunden med ormar såsom förevisat på Diagrammet Edens Lustgård efter Syndafallet

Den Röda Draken återfinns även på golvet i Adepternas Valv (se Bild 10). Läser man Golden Dawns läror angående Den Röda Draken så slås man av det kontroversiella i denna antinomiska lära, där Adeptens mål är att rida på Draken, tämja ”ondskans” krafter och få kraft därmed. Denna föreställning har även sin motsvarighet i de Zohariska föreställningarna kring ”Ormens Ryttare”.

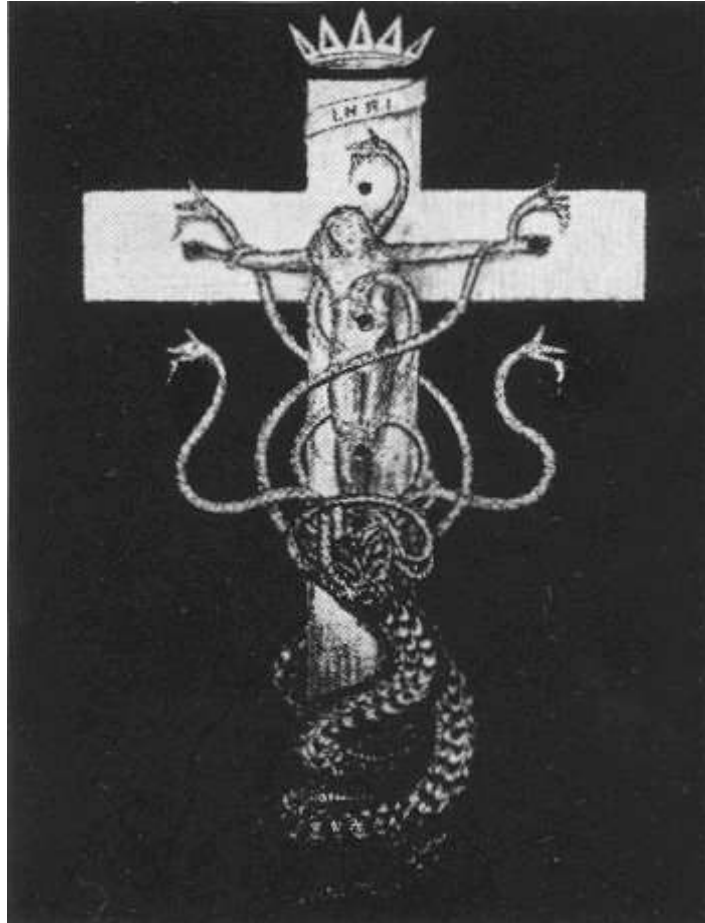

**Bild 10 – Röda Draken såsom avbildad
på golvet i Adepternas Valv**

Golden Dawns lära angående Syndafallet och Edens Lustgård angår processen som leder till "kärleens skingrande". Observera att diagrammet *Edens Lustgård efter Syndafallet* (se Bild 9) illustrerar Livets Träd i formen av ett kors, som endast innehåller de lägsta sju Sefiroth och *Daath* (vilket markerar korsets mitt), och att dessa är i den Röda Drakens våld. Liksom i Nathan av Gazas beskrivning är det endast den högsta delen av Livets Träd, den som symboliseras av den stora cirkeln, som inte är ansatt av Drakens angrepp, ty den skyddas av de fyra Keruberna (över Elementen) and Det Ljungade Svärdet som Gud satte för att skydda Lustgården. Enligt Nathan av Gaza är detta platsen för det "tankefulla ljuset" på Livets Träd.

Enligt Nathan är skapelsen under avgrunden i ett hopplöst tillstånd som endast kan återställas av en Messiasgestalt. Detta är en hänvisning till Den Nye Adam i Golden Dawns filosofi, som sägs kunna återta sin tron i Tifareth och härska med sin Järnspira, en klar referens till 12:e Kapitlet i Johannes Uppenbarelse. Messias är avkomman till det faderliga *Chokmah* (Visdomen) och det moderliga *Binah* (Förståelsen) – *Abba* respektive *Aima*, det "tankfulla ljuset" respektive "tanklösa ljuset". Tillsammans avlar de den skapta världen i Avgrunden men också dess förlösare – Messias – som kan sägas representeras av *Daath* (Kunskapen).

Daath är både involverat i Syndafallet men är samtidigt också dess högsta punkt och är förmedlaren mellan Den Gudomliga Triaden och det fallna universum. Messias står, enligt Nathan av Gaza, ovanför lagen Torah och kan därför inte bedömas utifrån de gängse moraliska kriterierna om vad som gott och ont är. Såsom förlösare av den fallna världen, och den förbindande länken mellan det som är ovanför och det som är nedanför Avgrunden, måste han också vara en del av dess fallna tillstånd. Nathan menar att Messias själ, liksom vår, utgörs av både det "tanklösa ljuset" och det "tankefulla ljuset". I sin mission renar han och förlöser de fallna, men blir i processen själv oren och fallen. Han är enligt Nathan "den heliga ormen" som underkuvar "avgrundens ormar", vilket erinrar om den numeriska överensstämmelsen mellan ordet *mashi'ah* (den smorde) och *nahash* (ormen).

**Bild 11 – Messias underkuvande ormen i den infernaliska avgrunden
såsom förevisat på Pastors lock i Adepternas Valv och Adeptus Minorgraden**

Detta för oss nu till det sjätte Sefirat *Tifareth*, vilket har en central plats i både den Sabbatianska läran såväl som i Golden Dawn. Som ni säkert redan vet är detta en referens till *Zaur Anpin* (Mikroprosopus), vilket av Nathan var föreställt såsom *Malkah Qadisha*, eller "den Helige Konungen" – i sin aspekt som förenad med sin Drottning; *Shekinah*. Det kallas även Trons Gud av Nathan.

Nathan talar om "Tifareths sveda", ljuset från *Ilana Yaqira* (detta dyrbara träd på Atziluths nivå, den högsta av De Qabalistiska Världarna), skapad genom den harmoniska föreningen av det tankefulla och det tanklösa ljuset. Denna förening anses vara nödvändig eftersom det tanklösa ljuset har förmågan till skapelse, medan det tankefulla ljuset, oavsett dess avsikt att skapa, är impotent, och måste anlita de kreativa krafterna hos det tanklösa ljuset. Detta ljus från Trons Gud emaneras därefter nedåt genom de övriga tre Qabalistiska Världarna, utgörade en del av Ormarnas Avgrund. Denna emanerade kraft kallas *Mana Yaqira* och brukas av det tankefulla ljuset för att underkuva Ormarna. Detta ljus inkarneras i Messiah, vilket höjer upp honom till Gudomen – Trons Gud.

Faktum är att Nathan bortförklarade Sabbatai Zevis mano-depressiva sinnesrubbnings genom att använda sig av dessa termer; att han i sin person förenade både de "tankefulla" och de "tanklösa" ljuset, det förra som en del av den maniska fasen medan den senare markerade de depressiva tillstånden hos Messias. Detta kan vara tröstande för alla oss "bipolära" att höra.

Slutligen finner vi i Den Frankistiska Qabalah också föreställningen om *Ma'asah Dumah* (Tystnadens Verk) vilket har ett tydlig förhållande till Gudagestalten Harpokrates – Tystnadens Gud inom Golden Dawn och även Frimureriet.

Bild 12 – Harpokrates som ett uttryck för *Ma'asah Dumah*

Så vad kan vi nu lära oss av den Sabbatianska och då i synnerhet av Frankistiska traditionen och positionen? Enkelt sagt att Golden Dawn varken är eller någonsin borde vara en religion. Golden Dawn är en andlig vetenskap och konst, vilket brukar sig av vissa religiösa symboler, företrädesvis kristna. Men det har inget att göra med religiös dogm. Adepter i vår tradition bör alltid upprätthålla integriteten som följer på ett andligt oberoende i förhållande till organiserad religion. Men samtidigt måste vi komma ihåg Neofytgradens förmaning att vörda ALLA religioner såsom innehållandes en gnista av andlig sanning. Ingen religion är sannare än den andra. Inga religioner, oavsett sort, kan någonsin innefatta hela sanningen om Gud.

För att verkligen kunna skåda Gud så måste vi försaka religionen, att se bortom den vanliga människans projektioner vilket styr konsensusbilden av Honom; faktum är att människan har skapat Gud till sin egen avbild. Han gestaltades i rädslan för bestraffning och på grund av skuld. För att kunna skåda Gud måste vi släppa taget om alla förutfattade meningar angående Hans sanna natur. Vi måste släppa taget om all skuld och kulturens konsensus-uppfattning angående syndens natur. Vi måste omfamna Gud såsom barn, rena och oförstörda – mentalt och andligt talat. Detta är den sanna innebörden av den Sabbatianska antinomismen.